
Q 4 3 - Q Fire Tre AS

Eierskapskontroll
Lyngdal kommune

Sammendrag

Sørlandet kommunerevisjon har etter oppdrag fra kontrollutvalget i Lyngdal, gjennomført en eierskapskontroll av Q 4 3 - Q Fire Tre AS. Følgende problemstilling er undersøkt:

I hvilken grad utøves kommunens eierinteresser i Q 4 3 - Q Fire Tre AS i samsvar med kommunestyrets vedtak og forutsetninger, aktuelle lovbestemmelser og etablerte normer for god eierstyring?

Eierskapskontrollen er avgrenset til perioden 01.01.2024 til 30.06.2025. For å svare på problemsstillingen, har vi undersøkt om eier i undersøkt periode har ivaretatt sentrale lovkrav til gjennomføring av generalforsamlinger, valg av styre og vedtekter. Videre har vi undersøkt om kommunestyrets egne krav til selskapet er fulgt opp og om utvalgte anbefalinger for god eierstyring er fulgt.

Konklusjon

Undersøkelsen har vist at kommunens eierinteresser i Q 4 3 - Q Fire Tre AS i noen grad utøves i samsvar med kommunestyrets vedtak og forutsetninger, aktuelle lovbestemmelser og etablerte normer for god eierstyring.

Konklusjonen bygger på følgende funn:

Generalforsamling: Det er gjennomført årlige generalforsamlinger i selskapet i henhold til krav i aksjeloven. Undersøkelsen avdekket mangler knyttet til innkalling, saksdokumenter og protokoll.

Informasjon om selskapet til eier: Undersøkelsen har avdekket flere mangler knyttet til informasjonsflyt og oppfølging som eier. Kontrollutvalget har ikke blitt varslet om generalforsamlinger, og det er ikke gjennomført formelle eiermøter med selskapet. Kommunestyret har ikke behandlet eierskapsrapport i perioden, og det er uklart om eierrepresentanten har sørget for å gi hensiktsmessig tilbakemelding til kommunestyret om informasjon og vedtak i eierorganene.

Styret: Styrets sammensetning er i tråd med lov og vedtekter. Det mangler rutiner for kompetansevurdering og opplæring av styremedlemmer. Det er ikke fastsatt styreinstruks. Vedtektene åpner for personlige vararepresentanter, noe som avviker fra anbefalingene om numerisk vara for å sikre kontinuitet og kompetanse.

Styringsdokumenter og anbefalinger: Vedtektene følger lovens minimumskrav, men reviderte vedtekter er ikke forankret i kommunestyret. Det mangler også andre styringsdokumenter som kunne tydeliggjort kommunens forventninger til selskapet. Selskapet har etiske retningslinjer, men disse er ikke behandlet i styret i undersøkt periode. Kommunen har ikke tilbudt opplæring til folkevalgte om selskapsstyring i inneværende valgperiode.

Anbefalinger

I lys av konklusjonen presentert ovenfor, vil vi gi følgende anbefalinger:

1. Kommunen bør sikre at innkallinger til generalforsamling sendes ut i henhold til lovens frister. Kommunen bør vurdere å innarbeide innkallingsfrister i vedtektene for å sikre forutsigbarhet og god saksbehandling.

2. Eierrepresentanten bør etablere rutiner for å gi kommunestyret regelmessig og strukturert tilbakemelding om selskapets virksomhet og vedtak i eierorganene.
3. Kommunen bør sikre at kontrollutvalget blir varslet om generalforsamlinger og gis anledning til å delta.
4. Kommunen bør vurdere å innføre faste eiermøter med selskapet.
5. Kommunen bør utarbeide en årlig eierskapsrapport som behandles i kommunestyret, i tråd med kommunens eierskapsmelding.
6. Kommunen bør sørge for at selskapet etablerer rutiner for opplæring og kompetansevurdering av styremedlemmer og fastsette en styreinstruks som regulerer styrets arbeid.
7. Kommunen bør vurdere å utarbeide retningslinjer for valgnemndas arbeid for å sikre en mer forutsigbar rekrutteringsprosess til selskapets styre.
8. Kommunen bør sørge for at vedtektene gjennomgås og revideres i tråd med anbefalinger om god eierstyring, herunder vurdere innføring av numeriske vararepresentanter til styret. Endringer i vedtektene bør forankres i kommunestyret for å sikre demokratisk kontroll og eierskap.
9. Kommunen bør sørge for at styret behandler og jevnlig reviderer selskapets etiske retningslinjer og sikre at disse er godt kjent og implementert i virksomheten.
10. Kommunen bør gi folkevalgte opplæring i selskapsstyring og eierskapsrollen, slik det er forutsatt i eierskapsmeldingen.

Innhold

SAMMENDRAG.....	1
INNHold.....	2
FORORD	3
1 INNLEDNING.....	5
1.1 Kontrollutvalgets bestilling.....	5
1.2 Problemstillinger og avgrensning.....	5
1.3 Metode.....	5
1.4 Vurderingskriterier.....	6
1.5 Uttalelser fra eierrepresentant og selskap.....	7
2 PRESENTASJON AV Q 4 3 - Q FIRE TRE AS.....	8
3 RESULTAT AV EIERSKAPSKONTROLLEN	9
3.1 Generalforsamling.....	9
3.2 Informasjon om selskapet til eier.....	10
3.3 Styret.....	11
3.4 Vedtekter, eierskapsmelding, styringsvedtak og anbefalinger	13
4 KONKLUSJON OG ANBEFALINGER.....	15
4.1 Konklusjon.....	15
4.2 Anbefalinger	16
5 UTTALELSER FRA EIERREPRESENTANT OG SELSKAP	17
5.1 Uttalelse fra eierrepresentant.....	17
5.2 Uttalelse fra selskapet.....	18
6 LITTERATUR OG SENTRALE DOKUMENTER.....	20

Forord

Sørlandet kommunerevisjon IKS har gjennomført en eierskapskontroll i Lyngdal kommune for selskapet Q 4 3 - Q Fire Tre AS. Eierskapskontrollen er gjennomført i perioden juni – september 2025. Perioden som er undersøkt er fra 01.01.2024 til 30.06.2025. Eierskapskontrollen er gjennomført av forvaltningsrevisor Ida Jordal som også er oppdragsansvarlig revisor for revisjonen.

Lyngdal, 13.10.2025

Ida Jordal

Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor

Dokumentet er elektronisk signert.

1 Innledning

1.1 Kontrollutvalgets bestilling

Kontrollutvalget i Lyngdal bestilte i møte 03.02.2025 gjennomføring av eierskapskontroll i Q 4 3 - Q Fire Tre AS.¹ Prosjektplan ble godkjent i kontrollutvalgets møte 12.05.2025.

1.2 Problemstillinger og avgrensning

Følgende problemstilling er satt for eierskapskontrollen:

I hvilken grad utøves kommunens eierinteresser i Q 4 3 - Q Fire Tre AS i samsvar med kommunestyrets vedtak og forutsetninger, aktuelle lovbestemmelser og etablerte normer for god eierstyring?

Problemstillingen er besvart ved å undersøke om eier i undersøkelsesperioden hadde

- ivaretatt krav i aksjeloven og annen relevant lovgivning
- ivaretatt kommunale vedtak med krav eller føringer til selskapet
- fulgt utvalgte av KS anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll

Eierskapskontrollen er primært rettet mot kommunen som eier. Eierskapskontrollen er avgrenset til perioden 01.01.2024 til 30.06.2025.

1.3 Metode

Eierskapskontroll er en del av kontrollutvalgets kontrollvirksomhet, jf. kommuneloven § 23-4. Eierskapskontroll dreier seg om å kontrollere at den som utøver kommunens eierinteresse, utøver myndigheten på den måte som er fastsatt i den aktuelle virksomhetsloven (for eksempel aksjeloven). I kontrollen inngår også en vurdering av om den som utøver eierinteressene, gjør dette i samsvar med kommunens vedtak og forutsetninger for forvaltningen av kommunens eierinteresser.

Kontrollen er gjennomført i henhold til krav fastsatt i kommuneloven § 24-2, forskrift om kontrollutvalg og revisjon og RSK 002 Standard for eierskapskontroll.

Prosjektet ble formelt startet ved utsendelse av oppstartsbrev til formannskapet i Lyngdal kommune og til styreleder i Q 4 3. Oppstartsbrev ble sendt 23.05.2025. Det var satt frist til å svare på brev og sende dokumentasjon innen 06.06.2025. Revisjonen mottok svar fra kommunedirektøren i Lyngdal 06.06.2025 og fra daglig leder i selskapet 10.06.2025.

Kontrollen er gjennomført ved at det er innhentet skriftlig informasjon fra kommunen og selskapets styre/daglig leder. I tillegg er det innhentet dokumenter som er relevante for eierstyringen, som innkallinger, sakspapirer og protokoller fra generalforsamlingen i perioden 2024–2025, ev. skriftlig kommunikasjon mellom eier og selskap og årsrapporter, styreprotokoller mv. for perioden 2024–2025.

¹ «Q 4 3 - Q Fire Tre AS» er selskapets fulle navn som er registret i Brønnøysundregistrene. I rapporten bruker vi fult navn eller en forkortet versjon: «Q 43»

Revisor har gjennomgått alle sakslister til kommunestyret og formannskapet i 2024 og 1. halvår i 2025 for å kartlegge hvor ofte saker knyttet til Q 43 AS har vært behandlet.

Kommunestyret:

- 10.10.24: PS-096/2024 Søknad fra Q 43 om dekking av underskudd for 2023
- 14.11.24: OS-013/2024 Orientering om Q43 v/daglig leder og styreleder
- 08.05.25: PS-035/2025 Valg av medlem og varamedlem til styret for perioden 2025-2027

Formannskapet:

- 26.09.24: 066/2024 søknad fra Q 43 om dekking av underskudd for 2023

Et utdrag av rapporten ble 22.08.25 sendt til selskapet og kommunen for å verifisere fakta-beskrivelsene og oppklare eventuelle feil eller mangler ved faktagrunnlaget. Revisor mottok tilbakemelding fra daglig leder i selskapet 22.08.25 med utfyllende informasjon om innkalling til generalforsamling. Dette er kommentert i fotnote nr. 6 i kap. 3.1.

Kommunedirektøren sier i sin tilbakemelding datert 05.09.25: «*For de forhold som gjelder kommunen kan jeg ikke se at det er noen feil eller mangler ved faktagrunnlaget i rapporten. Når det gjelder punktet om at valgt representant må sørge for hensiktsmessig tilbakemelding til kommunestyret om informasjon og vedtak i eierorganene har vi rutine for dette når det gjelder selskapene kommunen er medeier i. Jeg ser at det ikke har vært gjort for Q43 i 2024 og må skyldes en glipp fra vår side. Protokoll og årsmelding fra generalforsamling i 2025 sendes med som referatsak til kommunestyret 18.september som er første kommunestyremøte det er mulig å det med til etter at generalforsamlingen ble avholdt.*»

1.3.1 Personopplysninger

I gjennomføringen av eierskapskontrollen har vi behandlet personopplysninger som navn og epostadresser til ansatte i kommunen, og styret og daglig leder i selskapet. Vårt rettslige grunnlag for å behandle personopplysninger er kommuneloven § 24-2 fjerde ledd.

1.4 Vurderingskriterier

Eierskapsutøvelsen er vurdert opp mot et sett av kriterier på områder der vi har tilstrekkelig informasjon til å gjennomføre vurderinger. Kilder for kriteriene er:

- Lov om aksjeselskaper (aksjeloven – forkortet asl.)
- Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven – forkortet kml.)
- Kommunestyrets vedtak av 16.09.2021- Eierskapsmelding 2020-2024
- Vedtekter for Q 43 AS, sist revidert 24.06.2024
- Anbefalinger om eierskap selskapsledelse og kontroll (utgitt av KS, sist revidert 2020)

Kommunesektorens interesse- og arbeidsgiverorganisasjon, KS, har over flere år gitt ut anbefalinger om selskapsledelse, eierstyring og kontroll. Anbefalingene er sist oppdatert november 2020. Hensikten med anbefalingene er at KS ønsker å bidra til kunnskap om viktige hensyn og hva som bør på plass for å få til en god eierstyring av selskaper og foretak, men også å gi kunnskap til styremedlemmene i foretak og selskaper om god selskapsledelse og praktisering av roller og

oppfølging når styringsformen endres.² Noen av KS' anbefalinger er dekket av andre krav i lov, vedtekter eller kommunens eierskapsmelding, mens andre anbefalinger ikke er relevant å undersøke i denne sammenhengen. Revisor har plukket ut de anbefalingene som er relevante for å belyse problemstillingen i eierskapskontrollen. Kommunen er ikke lovpålagt å følge alle anbefalingene til KS, men anbefalingene gir uttrykk for etablerte normer for god eierstyring som kommunen som eier bør ha et bevisst forhold til.

1.5 Uttalelser fra eierrepresentant og selskap

I henhold til § 14 i forskrift om kontrollutvalg og revisjon, skal revisor sende et utkast til rapport til uttalelse til selskapet som er omfattet av eierskapskontrollen og til den som utøver kommunens eierfunksjon. Rapporten ble sendt til ordfører i Lyngdal kommune og styreleder i Q 4 3 AS 22.09.2025.

1.5.1 Uttalelsene fra selskapet

Revisor mottok uttalelse fra selskapet v/daglig leder 23.09.25. I tillegg ble det sendt inn dokumentasjon som viser at årsregnskap, årsberetning og revisjonsberetning var sendt til aksjeeiere innen aksjelovens frister også i 2025. Revisor har derfor endret vurdering knyttet til dette revisjonskriteriet (se kap.3.1 Generalforsamling). Dette er kommentert i fotnote nr. 7 i kap. 3.1.

Uttalelsen fra selskapet kan leses i kapittel 5.1.

1.5.2 Uttalelse fra eierrepresentant

Revisor mottok uttalelse fra kommunedirektøren på vegne av eierrepresentant i e-post 10.10.25. Kommunedirektøren peker på at protokoll fra generalforsamlingen i 2025 og årsmeldingen for 2024 er lagt frem for kommunestyret som referatsak i møte 18. sept. 2025 og ber om at dette rettes:

«Rapporten omhandler perioden juni – september 2025. Til kommunestyret 18.september ble protokoll fra Generalforsamling i juni 2025 og årsmelding 2024 sendt ut som referatsak. Dette var første kommunestyremøte etter Generalforsamling. Dette ble også skrevet i vår forrige tilbakemelding på foreløpig rapport. Jeg mener derfor det blir feil når det står: «Det fremgår ikke av protokoller at fra kommunestyret i undersøkt periode om kommunestyret har mottatt informasjon om selskapet, f.eks. i forma av årsmelding, regnskap eller protokoll fra generalforsamling» Håper dette kan rettes opp siden dette faktisk er gjennomført i 2025.»

I rapportutkastet som var sendt til eierrepresentant til uttalelse stod det i forordet at «Eierskapskontrollen er gjennomført i perioden juni – september 2025.» Revisor ser at dette ble uklart og kan bidra til en oppfatning av at perioden som er undersøkt er juni til september 2025. Denne setningen henviser til perioden revisjonen har brukt til å samle inn data og skrive rapporten. Dataene som er samlet inn og som danner grunnlaget for vurderingene er innhentet fra perioden 01.01.2024-30.06.2025. Revisor har derfor endret dette i forordet så det skal komme tydeligere frem hvilken tidsperiode som danner grunnlaget for vurderingene i rapporten. I tillegg er det kommentert i fotnote nr. 10 i kap. 3.2 og fotnote nr. 20 i kapittel 4.1.

Uttalelsen fra eierrepresentanten er vedlagt i kapittel 5.2.

²KS 2020: Anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll

2 Presentasjon av Q 4 3 - Q Fire Tre AS

Q 4 3 - Q Fire Tre AS er et aksjeselskap som eies av Lyngdal (50 %) og Farsund kommune. Selskapet har ifølge hjemmesiden 9 ansatte.³

Lyngdal kommunes formål med eierskapet i selskapet er «tjenesteproduksjonsmessig motivert».⁴

Selskapets formål står i vedtektene § 3:

«Selskapets primære virksomhet er å være tiltaksarrangør for NAV sine skjermede tiltak og andre tiltak. Selskapet skal bidra til utvikling og vekst av enkeltmenneskets livskvalitet. Arbeidet i virksomheten skal bidra til å utvikle ressurser hos ansatte og tjenestemottakere gjennom kvalifisering og tilrettelagte arbeidsoppgaver.»

Styret i selskapet består av 6 medlemmer⁵: Tønnes Seland (styreleder), Toni Helvig (nestleder), Linda Buch Pedersen, Margit Hovland, Annbjørg Nystøl Knudsen, Nils Kristian Låtveit.

Selskapets aksjekapital er kr 200 000 fordelt på 200 aksjer a kr 1000.

Tabellen nedenfor viser selskapenes driftsinntekter, årsresultat, langsiktig gjeld og egenkapital.

	2024	2023
Driftsinntekter	15 049	13 806
Årsresultat	-372	- 2 311
Gjeld og avsetning til forpliktelser	2 000	0
Egenkapital (samlet)	4 345	4 717
Innskutt egenkapital	1 800	1 800
Opptjent egenkapital	2 545	2 917

Tabell 1: Tall i tusen kroner. Kilde: Årsregnskap 2024 Q 4 3 AS.

³ [Kontakt - Q43 Lyngdal](#)

⁴ Lyngdal kommunes eierskapsmelding 2020-2024

⁵ Frem til generalforsamling juni 2024 bestod styret av 7 medlemmer. Vedtektsendring redusere representanter fra ansattgruppa fra 2 til 1.

3 Resultat av eierskapskontrollen

I dette kapittelet presenteres resultatene fra eierskapskontrollen. Den er delt inn i underkapitler med ulike tema; kap. 3.1 *Generalforsamling*, kap. 3.2 *Informasjon til eier og kontrollutvalget*, kap. 3.3 *Styret*, kap. 3.4 *Vedtekter og eierstrategi* og kap. 3.5 *Etablerte normer for god eierstyring*. For hvert underkapittel er kontrollkriteriene som er undersøkt og revisors vurdering av om kriteriet er oppfylt, presentert i en tabell hvor kontrollkriteriet er ført opp på venstre side, og kilden til kriteriet er angitt i parentes.

3.1 Generalforsamling

I undersøkt periode er det avholdt 3 generalforsamlinger, 2 ordinære og en ekstraordinær, hhv. 26.02.2024 (ekstraordinær), 24.06.2024 og 10.06.2025. Alle generalforsamlingene er avholdt fysisk i selskapets lokaler i Lyngdal. Det er ikke gjennomført noen møter etter reglene for forenklet generalforsamling.

KONTROLLKRITERIUM	REVISORS VURDERING
<i>Ordinær generalforsamling skal avholdes årlig, senest innen seks måneder etter utgangen av hvert regnskapsår (asl. § 5-5).</i>	Oppfylt: I undersøkt periode er generalforsamlingene avholdt innen utgangen av juni.
<i>Styret innkaller til generalforsamling. Innkallingen skal være skriftlig, angi tid og sted for møtet og sendes ut senest en uke før møtet skal holdes (asl. §§ 5-9 og 5-10).</i>	Delvis oppfylt: I undersøkt periode har daglig leder på vegne av styreleder sendt skriftlig innkalling til generalforsamling. Innkallingen angir tid og sted for møtet. I 2024 ble innkallingen sendt innen tidsfristen, men i 2025 er innkallingen datert 3 dager før generalforsamlingen. ⁶
<i>Årsregnskap og eventuell årsberetning og revisjonsberetning skal sendes ut senest en uke før generalforsamling til alle aksjeeiere (asl. § 5-5).</i>	Oppfylt: I 2024 ble årsregnskap, årsberetning og revisjonsberetning sendt ut sammen med innkalling 13 dager før generalforsamling. I 2025 ble dokumentene sendt til aksjeeiere i e-post datert to mnd. før generalforsamling. ⁷
<i>Bestemmelser om innkallingsfrist til generalforsamling bør tas inn i vedtektene, slik at det tas hensyn til kommunens eller fylkeskommunens behov for å ha tid til å behandle aktuelle saker (KS anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll).</i>	Ikke oppfylt: Iht. selskapets vedtekter er det ikke gitt bestemmelse om innkallingsfrist til generalforsamling.

⁶ Daglig leder har forklart i e-post 22.08.25 at det var sendt ut foreløpige dokumenter med informasjon 2 mnd. før møtet, men at den formelle innkallingen ble forsinket som følge av at møtedato måtte endres kort tid før møtet.

⁷ Dokumentasjon mottatt i forbindelse med høring i epost fra daglig leder 22.09.2025.

<i>Styreleder og daglig leder skal delta på generalforsamling. Ved gyldig forfall skal det utpekes en stedfortreder. Dersom samtlige aksjeeiere samtykker, kan det gjøres unntak fra møteplikten (asl. § 5-4).</i>	Oppfylt: Det kommer frem av protokollene fra generalforsamlingen i undersøkt periode at styreleder og daglig leder har deltatt i møtene.
<i>Ordinær generalforsamling skal min. behandle: (1) godkjenning av årsregnskap og årsberetning, (2) valg av styre og revisor og (3) fastsettelse av styremedlemmenes og revisors godtgjørelse (asl § 5-5)</i>	Delvis oppfylt: Protokollene fra generalforsamlingene i undersøkt periode viser at godkjenning av årsregnskap og årsberetning, valg av styre, valg av revisor og fastsettelse av styremedlemmenes godtgjørelse er behandlet. Revisors godtgjørelse er behandlet i 2024, men ikke i 2025.
<i>Protokollen skal angi tid for generalforsamlingen og møteform (asl. § 15-16).</i>	Delvis oppfylt: Protokollene fra generalforsamlingene i undersøkt periode angir tid, men ikke møteform.
<i>Protokollen skal inneholde generalforsamlingens beslutninger med angivelse av utfallet av avstemningene (asl § 5-16).</i>	Delvis oppfylt: Protokollene fra generalforsamlingene i undersøkt periode inneholder generalforsamlingens beslutninger og utfall av stemmegivning. I protokollen fra ekstraordinær generalforsamling i 2024 er det ikke oppgitt utfallet av avstemningene.
<i>Protokollen skal signeres av møteleder og minst en annen person valgt av generalforsamlingen blant dem som deltar (asl. §5-16).</i>	Oppfylt: Protokollene i undersøkt periode er signert av møteleder og en eller to andre personer valgt av generalforsamlingen.

3.2 Informasjon om selskapet til eier

KONTROLLKRITERIUM	REVISORS VURDERING
<i>Kontrollutvalget skal varsles om møter i generalforsamling og har rett til å være til stede i disse møtene (kompl. § 23-6 femte ledd).</i>	Ikke oppfylt: Kontrollutvalget har ikke blitt varslet om møter i generalforsamlingen i perioden 2024-2025. ⁸
<i>Det bør gjennomføres jevnlige eiermøter for god dialog med selskap (KS anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll).</i>	Ikke oppfylt: Det har vært uformell kontakt mellom styret/daglig leder og kommuneadministrasjon/ordførere, men ikke formaliserte eiermøter. ⁹

⁸ Brev fra kommunedirektør 06.06.2025

⁹ Brev fra kommunedirektør 06.06.2025

<i>Kommunestyret velger hvem som skal representere Lyngdal kommune som eier i bl.a. generalforsamlinger i AS (Lyngdal kommunes eierskapsmelding).</i>	Oppfylt: Representant i generalforsamlingen for perioden 2023-2027 ble valgt i kommunestyremøte 16.11.2023 (PS 142/2023). Valgt representant er ordfører med varaordfører som vararepresentant.
<i>Valgt representant må sørge for hensiktsmessig tilbakemelding til kommunestyret om informasjon og vedtak i eierorganene (Lyngdal kommunes eierskapsmelding).</i>	Ikke oppfylt/ikke dokumentert: Det fremgår ikke av protokoller fra kommunestyret i undersøkt periode om kommunestyret har mottatt informasjon om selskapet, f.eks. i form av årsmelding, regnskap eller protokoll fra generalforsamling. ¹⁰ Etter at selskapet søkte kommunestyret om dekning av underskudd for 2023, mottok kommunestyret en orientering om selskapet fra daglig leder og styreleder. ¹¹
<i>Alle selskaper mv. skal hvert år utarbeide fylldig årsmelding, der det særskilt kommenteres om og i hvilken utstrekning målene er nådd. Kommunestyret skal få informasjon om årsrapporten (Lyngdal kommunes eierskapsmelding).</i>	Delvis oppfylt: Styret har utarbeidet årsmeldinger for 2023 og 2024. Kommunestyret har ikke fått informasjon om årsmeldingen, jf. møteprotokoller til kommunestyremøtene i undersøkt periode.
<i>Alle selskaper oppfordres til å minst en gang i året ta initiativ til å presentere sin virksomhet for kommunestyret, gjennom besøk eller informasjonsskriv (Lyngdal kommunes eierskapsmelding).</i>	Oppfylt: Det kommer frem av protokoll fra kommunestyret 14.11.2024 at daglig leder og styreleder har orientert kommunestyret om selskapet.
<i>Kommunestyret behandler årlig eierskapsrapport Lyngdal kommunes eierskapsmelding).</i>	Ikke oppfylt: Det er ikke behandlet eierskapsrapport i kommunestyret i undersøkt periode.

3.3 Styret

Styret i selskapene består av 6 medlemmer, 3 kvinner og 3 menn. Styrets sammensetning ble endret i perioden som er undersøkt, antall styremedlemmer ble redusert fra 7 til 6 på generalforsamling i juni 2024. Vurderingene nedafor er basert på styrets sammensetning etter juni 2024.

Det er avholdt 7 styremøter i 2024, og 2 møter i 2025 (per mai 2025).

KONTROLLKRITERIUM	REVISORS VURDERING
-------------------	--------------------

¹⁰ Undersøkt periode strekker seg fra 01.01.2024 – 30.06.2025. Kommunedirektøren opplyser i e-poster datert 05.09.2025 og 10.10.2025 at kommunestyret har fått protokoll fra generalforsamling og årsmelding som referatsak i kommunestyremøte 18.september i år. Det fremgår også av den første e-posten at dette ikke er gjort i 2024.

¹¹ 14.11.24: OS-013/2024 Orientering om Q43 v/daglig leder og styreleder

<i>Har styret fem eller seks medlemmer, kan maksimalt tre styremedlemmer ha samme kjønn (koml. § 21-1 jf. asl. § 20-6).</i>	Oppfylt: Styret består av tre kvinner og tre menn.
<i>Selskapets styre skal bestå av 6 medlemmer¹² med personlige varamenn. To medlemmer oppnevnes fra hver av eierkommunene, ett medlem oppnevnes fra en interesseorganisasjon for tiltaksdeltakerne/VTA-ansatte og ett styremedlem velges av og blant de ansatte. Styremedlemmer velges for to år av gangen. Styrets leder og nestleder velges av generalforsamlingen (Vedtekter § 7).</i>	Oppfylt: Det fremgår av protokoll fra generalforsamling at styret er valgt slik som vedtektene forutsetter. Vedtektenes bestemmelse om personlig vara, i stedet for vara i nummerert rekkefølge, er ikke i tråd med anbefaling i kommunens eierskapsmelding eller anbefalinger fra KS om eierstyring. Dette er omtalt nærmere i pkt. 3.4 under.
<i>Det bør fastsettes i vedtektene at valg av styrer i kommunalt eide selskaper bør skje ved bruk av valgkomité. Det bør lages retningslinjer som regulerer komitéens arbeid (KS anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll).</i>	Delvis oppfylt: Det fremgår av selskapets vedtekter at valg av styremedlemmer skal forberedes av valgkomiteene i eierkommunene. I Lyngdal kommune er det valgnemnda som innstiller på styremedlemmer til kommunens selskaper. Det er ikke utarbeidet retningslinjer for valgnemndas arbeid¹³. Rekruttering av styremedlemmene oppleves som uforutsigbar for selskapet. Kandidatene blir ofte presentert direkte i generalforsamling med kun navn.¹⁴
Kompetanse og opplæring: <i>Eier bør anbefale styret jevnlig å vurdere egen kompetanse ut fra eiernes formål med selskapet. Styret bør derfor etablere rutiner for å sikre nødvendig kompetanse (KS anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll).</i> <i>Styret skal ha en bred og god kompetanse, kjennskap til sitt samfunnsansvar, foretakets egenart og Lyngdal kommunes formål med selskapet (Lyngdal kommunes eierskapsmelding).</i> <i>Alle selskaper mv. skal selv vurdere hvilken skolering som er nødvendig for styremedlemmer, og sørge for at slik skolering blir gitt så snart som mulig etter at en valgt representant er trådt i</i>	Ikke oppfylt: Selskapet har ikke rutiner for skolering eller opplæring av styremedlemmer.¹⁵ Det fremgår ikke av møteprotokoller fra styremøter i undersøkt periode om styret har foretatt en egevaluering, men styret har i forbindelse med generalforsamlingens vedtak om å redusere antall styremedlemmer etterlyst at selskapets eiere definerer hvilken funksjon selskapet skal ha for eierne og at man søker å fylle de kompetanseområdene styremedlemmene bør fylle.¹⁶

¹² Det står 7 i vedtektene, men dette skulle vært endret til 6 da vedtektene ble revidert i 2024.

¹³ E-post fra kommunedirektør 02.09.25

¹⁴ Følgebrev til innsendte dokumenter i anledning eierskapskontroll mai 2025, fra daglig leder (mottatt 10.06.2025)

¹⁵ Følgebrev til innsendte dokumenter i anledning eierskapskontroll mai 2025, fra daglig leder (mottatt 10.06.2025)

¹⁶ Protokoll fra styremøtet 06.22.2024, sak 40/24

funksjon. Ved behov skal skolering gis løpende (Lyngdal kommunes eierskapsmelding).

I selskaper hvor de ansatte har representasjon i styret, skal styret fastsette en styreinstruks som gir nærmere regler om styrets arbeid og saksbehandling (asl. § 6-23).

Ikke oppfylt: Det er ikke fastsatt styreinstruks.¹⁷

3.4 Vedtekter, eierskapsmelding, styringsvedtak og anbefalinger

Q 4 3 - Q Fire Tre AS har vedtekter med 10 paragrafer som sist ble revidert i generalforsamling 24.06.2024. Kommunens eierskapsmelding ble vedtatt 16.09.2021. Revisor har også tatt med to tilfeller der innholdet i vedtektene eller eierskapsmeldingen avviker fra lovbestemmelser eller anbefalinger for god eierstyring.

KONTROLLKRITERIUM	REVISORS VURDERING
<i>Vedtektene skal minst angi: Selskapets foretaksnavn, selskapets virksomhet, aksjekapitalens størrelse og aksjenes pålydende (aksjeloven).</i>	Oppfylt: Vedtektene angir selskapets navn (§ 1), virksomhet (§ 3), aksjekapitalens størrelse og aksjenes pålydende (§ 4).
<i>Kommunen bør sørge for at selskapsstyrene utarbeider og jevnlig reviderer etiske retningslinjer for selskapsdriften (KS anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll).</i> <i>Styret skal utarbeide etiske regler for virksomheten. (Lyngdal kommunes eierskapsmelding).</i>	Delvis oppfylt/ikke dokumentert: Selskapet har etiske retningslinjer som sist ble revidert 26.05.2025. Det fremgår ikke av styreprotokollene i undersøkt periode om styret har behandlet disse. ¹⁸
<i>Kommunestyret skal utarbeide og bør jevnlig revidere styringsdokumentene og avtalene som regulerer styringen av selskapet (KS anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll).</i>	Ikke oppfylt: Siste revisjon av vedtektene er ikke forankret i kommunestyret. Det foreligger ikke andre styringsdokumenter for selskapet.
<i>Styret ser på vedtektene og kommer med et forslag til ordinær generalforsamling. Vedtektene bør også forankres i kommunestyret (vedtak i ekstraordinær generalforsamling 26.02.2024, sak 8).</i>	Delvis oppfylt: Reviderte vedtekter var til behandling i ordinær generalforsamling juni 2024. Selskapets vedtekter er ikke forankret i kommunestyret pr. juni 2025.

¹⁷ Følgebrev til innsendte dokumenter i anledning eierskapskontroll mai 2025, fra daglig leder (mottatt 10.06.2025)

¹⁸ Daglig leder sier i e-post 22.08.2025 at de reviderte etiske retningslinjene skal settes opp som styresak i september.

<i>Lyngdal kommune skal i løpet av hver valgperiode gi en obligatorisk opplæring av og informasjon om selskapenes virksomhet og styring til folkevalgte (Lyngdal kommunes eierskapsmelding).</i>	Ikke oppfylt: Det er ikke gitt tilbud om eller opplæring til folkevalgte i denne kommunestyreperioden.¹⁹
<i>Vararepresentanter skal normalt velges i nummerrekkefølge (Lyngdal kommunes eierskapsmelding).</i> <i>Det anbefales at det oppnevnes varamedlemmer til styret i selskaper. Ordningen med numeriske varamedlemmer bør benyttes for å sikre kontinuitet og kompetanse i styret (KS anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll).</i>	Kommentar: Selskapets vedtekter bestemmer at det skal velges personlig vara (se kap. 3.3 over). Denne ordningen er ikke i tråd med anbefalingene fra KS eller kommunens eierskapsmelding. Lovverket gir mulighet for å utpeke enten personlige eller numeriske vara. Begrunnelsen for å anbefale numerisk vara er for å sikre kontinuitet og kompetanse.
<i>Godtgjøring til styrets medlemmer fremgår av vedtatt reglement for folkevalgt i den enkelte kommune (Lyngdal kommunes eierskapsmelding).</i>	Kommentar: Lyngdal kommunes reglement for folkevalgte inneholder ikke bestemmelser om godtgjørelse til styremedlemmer i kommunes selskaper. Det fremgår av aksjeloven at det er generalforsamlingen i selskapet som skal fastsette styrets godtgjørelse i aksjeselskap.

¹⁹ Brev fra kommunedirektør 06.06.2025

4 Konklusjon og anbefalinger

4.1 Konklusjon

Vi har undersøkt følgende problemstilling:

I hvilken grad utøves kommunens eierinteresser i Q 4 3 - Q Fire Tre AS i samsvar med kommunestyrets vedtak og forutsetninger, aktuelle lovbestemmelser og etablerte normer for god eierstyring?

Eierskapskontrollen er avgrenset til perioden 01.01.2024 til 30.06.2025. For å svare på problemsstillingen har vi undersøkt om eier i undersøkt periode har ivaretatt sentrale lovkrav til gjennomføring av generalforsamlinger, valg av styre og vedtekter. Videre har vi undersøkt om kommunestyrets egne krav til selskapet er fulgt opp og om utvalgte anbefalinger for god eierstyring er fulgt.

Undersøkelsen har vist at kommunens eierinteresser i Q 4 3 - Q Fire Tre AS i noen grad utøves i samsvar med kommunestyrets vedtak og forutsetninger, aktuelle lovbestemmelser og etablerte normer for god eierstyring.

Konklusjonen bygger på følgende funn:

Generalforsamling: Det er gjennomført årlige generalforsamlinger i selskapet i henhold til krav i aksjeloven. Undersøkelsen avdekket mangler knyttet til innkalling, og protokoll.

Informasjon om selskapet til eier: Undersøkelsen har avdekket flere mangler knyttet til informasjonsflyt og oppfølging som eier. Kontrollutvalget har ikke blitt varslet om generalforsamlinger, og det er ikke gjennomført formelle Eiermøter med selskapet. Kommunestyret har ikke behandlet eierskapsrapport i perioden, og det er uklart om eierrepresentanten har sørget for å gi hensiktsmessig tilbakemelding til kommunestyret om informasjon og vedtak i eierorganene.²⁰

Styret: Styrets sammensetning er i tråd med lov og vedtekter. Det mangler rutiner for kompetansevurdering og opplæring av styremedlemmer. Det er ikke fastsatt styreinstruks. Vedtektene åpner for personlige vararepresentanter, noe som avviker fra anbefalingene om numerisk vara for å sikre kontinuitet og kompetanse.

Styringsdokumenter og anbefalinger: Vedtektene følger lovens minimumskrav, men reviderte vedtekter er ikke forankret i kommunestyret. Det mangler også andre styringsdokumenter som kunne tydeliggjort kommunens forventninger til selskapet. Selskapet har etiske retningslinjer, men disse er ikke behandlet i styret i undersøkt periode. Kommunen har ikke tilbudt opplæring til folkevalgte om selskapsstyring i inneværende valgperiode.

²⁰ Viser til fotnote 10. i kapittel 3.2. over. Kommunedirektøren har opplyst at kommunestyret har fått protokoll fra generalforsamling og årsmelding som referatsak i kommunestyremøte 18. september 2025, men at kommunestyret ikke har fått slik orientering i 2024. Det ble rapportert til kommunestyret om vedtak i generalforsamlingen 18. september 2025.

4.2 Anbefalinger

I lys av konklusjonen presentert ovenfor, vil vi gi følgende anbefalinger:

1. Kommunen bør sikre at innkallinger til generalforsamling sendes ut i henhold til lovens frister. Kommunen bør vurdere å innarbeide innkallingsfrister i vedtektene for å sikre forutsigbarhet og god saksbehandling.
2. Eierrepresentanten bør etablere rutiner for å gi kommunestyret regelmessig og strukturert tilbakemelding om selskapets virksomhet og vedtak i eierorganene.
3. Kommunen bør sikre at kontrollutvalget blir varslet om generalforsamlinger og gis anledning til å delta.
4. Kommunen bør vurdere å innføre faste eiermøter med selskapet.
5. Kommunen bør utarbeide en årlig eierskapsrapport som behandles i kommunestyret, i tråd med kommunens eierskapsmelding.
6. Kommunen bør sørge for at selskapet etablerer rutiner for opplæring og kompetansevurdering av styremedlemmer og fastsette en styreinstruks som regulerer styrets arbeid.
7. Kommunen bør vurdere å utarbeide retningslinjer for valgnemndas arbeid for å sikre en mer forutsigbar rekrutteringsprosess til selskapets styre.
8. Kommunen bør sørge for at vedtektene gjennomgås og revideres i tråd med anbefalinger om god eierstyring, herunder vurdere innføring av numeriske vararepresentanter til styret. Endringer i vedtektene bør forankres i kommunestyret for å sikre demokratisk kontroll og eierskap.
9. Kommunen bør sørge for at styret behandler og jevnlig reviderer selskapets etiske retningslinjer og sikre at disse er godt kjent og implementert i virksomheten.
10. Kommunen bør gi folkevalgte opplæring i selskapsstyring og eierskapsrollen, slik det er forutsatt i eierskapsmeldingen.

5 Uttalelser fra eierrepresentant og selskap

5.1 Uttalelse fra eierrepresentant

Fra: Kjell Olav Hæåk <Kjell.Olav.Haeak@lyngdal.kommune.no>
Sendt: fredag, 10. oktober 2025 12:34
Til: Jordal, Ida <Ida.Jordal@sk-revisjon.no>
Kopi: Unni Nilsen Husøy <Unni.Nilsen.Husoy@lyngdal.kommune.no>
Emne: SV: Vennlig påminnelse: Q 43 AS: Rapport til uttalelse - eierskapskontroll [unntatt offentlighet, jf. offl. § 5 2.ledd]

Hei!
Jeg sender denne tilbakemeldingen på vegne av ordfører og kommunedirektør.

Under punkt 3.2 i rapporten står bl.a. følgende:

<i>Valgt representant må sørge for hensiktsmessig tilbakemelding til kommunestyret om informasjon og vedtak i eierorganene (Lyngdal kommunes eierskapsmelding).</i>	Ikke oppfylt/ikke dokumentert: Det fremgår ikke av protokoller fra kommunestyret i undersøkt periode om kommunestyret har mottatt informasjon om selskapet, f.eks. i form av årsmelding, regnskap eller protokoll fra generalforsamling. Etter at selskapet søkte kommunestyret om dekning av underskudd for 2023, mottok kommunestyret en orientering om selskapet fra daglig leder og styreleder. ⁹
---	---

Rapporten omhandler perioden juni – september 2025. Til kommunestyret 18. september ble protokoll fra Generalforsamling i juni 2025 og årsmelding 2024 sendt ut som referatsak. Dette var første kommunestyremøte etter Generalforsamling. Dette ble også skrevet i vår forrige tilbakemelding på foreløpig rapport. Jeg mener derfor det blir feil når det står: «Det fremgår ikke av protokoller at fra kommunestyret i undersøkt periode om kommunestyret har mottatt informasjon om selskapet, f.eks. i form av årsmelding, regnskap eller protokoll fra generalforsamling» Håper dette kan rettes opp siden dette faktisk er gjennomført i 2025.

Utover det er det ikke noen merknader til rapporten slik den foreligger.

Med vennlig hilsen

Kjell Olav Hæåk
Kommunedirektør
Mobil: +47 41696564

5.2 Uttalelse fra selskapet

Kommentar til «rapport til uttalelse, eierskapskontroll Lyngdal kommune» fra Sørlandet Kommunerevisjon

23.9.2025

Takk for tilsendt rapport. Jeg har forsøkt å gi en kommentar på det jeg mener vi har innflytelse på eller en mening om. Med forbehold om at noe er oversett.

- **3.1 Generalforsamling:** «Styret innkaller til generalforsamling. Innkallingen skal være skriftlig, angi tid og sted for møtet og sendes ut senest en uke før møtet skal holdes (asl. §§ 5-9 og 5-10)».

Kommentar: Det er riktig at en forenklet formell innkalling ble sendt tre dager før generalforsamling i 2025. Dette har sin bakgrunn i at det i tiden før hadde vært relativt mange e-poster omhandlende endring av tidspunkt, da en av eierrepresentantene fikk et annet møte på agendaen. Kalenderinnkalling og hoveddokumentene var sendt ut flere måneder før. Siden det hos Q43 er to eierrepresentanter som representerer hver sin eier, kan/bør ikke generalforsamlingen gjennomføres om en av eierne ikke er representert

- **3.1 Generalforsamling:** «Årsregnskap og eventuell årsberetning og revisjonsberetning skal sendes ut senest en uke før generalforsamling til alle aksjeeiere (asl. § 5-5)».

Kommentar: Årsregnskap, årsberetning og revisjonsberetning ble sendt ut 10.04.2025 13:19. Dette ble sendt i e-post med emne «foreløpige dokumenter til generalforsamling» og med henvisning til tidligere kalenderinnkalling.

- **3.1 Generalforsamling:** «Bestemmelser om innkallingsfrist til generalforsamling bør tas inn i vedtektene, slik at det tas hensyn til kommunens eller fylkeskommunens behov for å ha tid til å behandle aktuelle saker (KS anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll)».

Kommentar: Det planlegges med bakgrunn bl.a. i dette at vedtektene revideres på generalforsamling i 2026 og at innkallingsfrist kommer med som egen bestemmelse

- **3.1 Generalforsamling:** «Ordinær generalforsamling skal min. behandle: (1) godkjenning av årsregnskap og årsberetning, (2) valg av styre og revisor og (3) fastsettelse av styremedlemmenes og revisors godtgjørelse (asl § 5-5)».

Kommentar: revisors godtgjørelse ble godkjent etter inngitt tilbud i 2024 på generalforsamling. Heretter skal revisors godtgjørelse behandles og godkjennes/vedtas på hver generalforsamling.

- **3.1 Generalforsamling:** «Protokollen skal angi tid for generalforsamlingen og møteform (asl. § 15-16)».

Kommentar: møteform tas med i kommende protokoller.

- **3.1 Generalforsamling:** «Protokollen skal inneholde generalforsamlingens beslutninger med angivelse av utfallet av avstemningene (asl § 5-16)».

Industriveien 8, 4560 LYNGDAL | www.q43.no | Følg oss på Facebook

Kommentar: ekstraordinær generalforsamling i 2024 ble avholdt for nåværende ledelse. Disse rutinene er nå på plass.

- **3.2 Informasjon om selskapet til eier:** «Det bør gjennomføres jevnlig eiermøter for god dialog med selskap (KS anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll)».

Kommentar: Daglig leder har et ønske om å få i stand avtale om regelmessige eiermøter. Dette har vært snakket om i møter med eierne, og daglig leder kommer til å «holde dette varmt».

- **3.4 Vedtekter, eierskapsmelding, styringsvedtak og anbefalinger:** «Kommunen bør sørge for at selskapsstyrene utarbeider og jevnlig reviderer etiske retningslinjer for selskapsdriften (KS anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll). Styret skal utarbeide etiske regler for virksomheten. (Lyngdal kommunes eierskapsmelding)».

Kommentar: etiske retningslinjer er laget nye og i samarbeid med personalgruppen er disse grundig gjennomgått i siste halvdel av 2024 og i 2025. Man ønsket å få ferdigstill selskapets nye visjon, misjon og verdier i sammenheng med de nye etiske retningslinjene. Dette er nå ferdig og forslag til de etiske retningslinjene styrebehandles sammen med visjon, misjon og verdier i styremøte 24. september 2025.

- **3.4 Vedtekter, eierskapsmelding, styringsvedtak og anbefalinger:** «Lyngdal kommune skal i løpet av hver valgperiode gi en obligatorisk opplæring av og informasjon om selskapenes virksomhet og styring til folkevalgte (Lyngdal kommunes eierskapsmelding)». 4.2 Anbefalinger punkt 6: «Kommunen bør sørge for at selskapet etablerer rutiner for opplæring og kompetansevurdering av styremedlemmer og fastsette en styreinstruks som regulerer styrets arbeid».

Kommentar: Gjennomføring av kurs for styremedlemmer i aksjeselskaper er en relativt omfattende og kostbar affære. Hos Q43 velges styremedlemmer, nestleder og styreleder ut fra kriterier som ikke er kjent for selskapet. Det er også ukjent for selskapet hvordan valgkomiteene arbeider, og det har ikke vært dialog med selskapet/daglig leder i nominasjonsprosessen. Før ny daglig leder startet i 2024, ble styreleder valgt av styret selv. Det er politikere som utgjør selskapets styre i dag, i tillegg til en fra en interesseorganisasjon og en ansattes representant. Utenfra sett kan det se ut som at det er politiske prosesser som ligger til grunn for utvelgelse av styrerepresentanter til selskapsstyret. Man har ikke foreslått kursing av styrerepresentanter på selskapets regning, da det ikke er forutsigbart hvor lenge de enkelte representantene inklusiv styreleder sitter. Det kan derfor bli svært kostbart om man etter hver generalforsamling må gjennomføre nye runder med godtgjøring av tapt arbeidsfortjeneste, honorarer og kursavgifter. Styremøter holdes nå etter ordinær arbeidstid. Det er vært ønskelig at selskapets kompetansebehov tas med i vurderingen ved valg av styremedlemmer. Selv om man er «heldig med dagens styre» vurderes det som uheldig at alminnelig praksis for aksjeselskapsstyrer ikke hensyntas

Øystein Sangesland, Daglig leder

Industriveien 8, 4560 LYNBDAL | www.q43.no | Følg oss på Facebook

6 Litteratur og sentrale dokumenter

Lov, forskrift og forarbeidsregister:

1997	L13.06.1997 nr. 44 Lov om aksjeselskaper (aksjeloven)
2018	L22.06.2018 nr. 83 Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven)

Rapporter og litteratur:

KS (2020)	Kommunesektorens interesse- og arbeidsgiverorganisasjon KS: <i>Anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll</i> (sist revidert 2020)
-----------	--

Sentrale dokumenter:

Kommunestyrets vedtak av 16.09.2021- Eierskapsmelding 2020-2024

Vedtekter for Q 43 AS, sist revidert 24.06.2024

Selskapets etiske retningslinjer, sist revidert 26.05.25

Innkalling, sakspapirer og protokoll fra generalforsamlingene i 2024 og 2025

Protokoll fra styremøter i perioden 2024 til mai 2025